

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

3183

Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el parc fotovoltaic Puercoespín polígon 12, parcel·la 148, TM Alaior (71A/2021)

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 30 de març de 2022,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte es tracta d'un parc fotovoltaic de tipus C, d'acord amb l'article 34.2 del Decret 33/2015, de 15 de maig, d'aprovació definitiva de la modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (PDSEIB), atès que la seva ocupació territorial és inferior a 10 ha, la qual és de 2,18 ha, que s'ubica a zones d'aptitud fotovoltaica baixa segons el mapa d'aptitud fotovoltaica del PDSEIB en sòl rústic comú, en Àrea d'Interès Agrari (AIA) d'acord el Pla Territorial Insular de Menorca (PTIME). Així mateix, el projecte inclou l'execució d'una línia d'evacuació de mitjana tensió de 15 kV de 34 m.

D'acord amb l'article 13.1.b) del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental ordinària els projectes que figurin a l'annex 1 d'aquesta llei. El projecte es trobaria inclòs en l'annex 1 en el grup 3 Energia, en l'apartat 12 Instal·lacions per a producció d'energia elèctrica a partir de l'energia solar destinada a la venda a la xarxa: Instal·lacions amb una ocupació total de més de 2 ha situades en sòl rústic fora de les zones d'aptitud alta o mitjana del PDSEIB, excepte les situades en qualsevol tipus de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com una Avaluació d'Impacte Ambiental Ordinària i seguir el procediment establert a la secció 1a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, juntament amb les prescripcions establertes per a l'avaluació d'impacte ambiental ordinària de l'article 21 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

1. Descripció i ubicació del projecte

El projecte «Proyecto Básico Planta Fotovoltaica Puercoespín de 2,5 MWp» redactat per Andreu Lareu Lorenzo, enginyer energètic, signat en novembre de 2020, s'ubica a la parcel·la 148 del polígon 12 d'Alaior (Menorca) amb referència cadastral 07002A012001480000GE.

L'objecte del projecte és la instal·lació d'una parc fotovoltaic generador d'electricitat de 2,5 MWp, així com també la instal·lació d'una línia d'evacuació soterrada de mitjana tensió (15 kV) de 34 m.

El projecte de parc fotovoltaic consta de:

- 1 generador fotovoltaic constituït per 4.550 mòduls fotovoltaics monocristal·lins bifacials, en format vertical d'una fila amb una superfície unitària de 2,6105 m², de potència unitària de 550 Wp i una eficiència de 21,1%. La distància mínima entre els mòduls respecte al sòl serà de 0,8 m i l'altura màxima de la instal·lació serà de, com a màxim, 2,81 m. Els panells fotovoltaics es disposaran en grups o arrays de 26 mòduls en sèrie i s'agruparan 175 strings (mòduls connectats en sèrie) en paral·lel.
- 175 seguidors solars (trackers) amb motor i transmissió mecànica, per realitzar un seguiment solar est-oest, amb l'eix nord-sud amb un rang de + 60°/-60°. L'ancoratge dels perfils es realitzarà mitjançant pilots d'acer clavats directament al sòl. Cada seguidor horitzontal suporta 26 mòduls fotovoltaics.
- 12 inversors, els quals s'encarregaran de realitzar el pas de la tensió i corrent contínua generada als mòduls fotovoltaics a condicions de corrent alterna de la xarxa, amb una tensió d'entrada màxima de 1.500 V i una potència nominal de 185 kW.
- 1 Centre de Transformació (CT), en el qual s'albergarà tots els equips de mitjana tensió, un transformador de mitjana tensió de 2.500 kVA, un interruptor de mitjana tensió, tanc d'oli i una connexió adaptable amb els inversors. Serà una edificació prefabricada amb unes dimensions de 2,44 x 6,40 x 3,34 m sobre plaques metàl·liques o sobre llosa de formigó, amb acabat exterior de pedra de marès o formigó de color ocre terra, coberta inclinada amb 4 aiguavessos i fusteria d'alumini de color terra.

- 1 Centre de maniobra i mesura (CMM), edificació prefabricada amb unes dimensions de 2,38 x 8,80 x 3,05 m, amb acabat exterior de pedra de marès o formigó de color ocre terra, coberta inclinada amb 4 aiguavessos i fusteria d'alumini de color terra que inclou un sistema de detecció contra incendis, un tauler de control (serveis auxiliars, proteccions elèctriques, sistema control i SCADA), bateries de corrent contínua, armari de facturació i les cel·les d'entrada de línia, de transformador de serveis auxiliars, de remuntada de barres, de mesura, de protecció general, d'interruptor passant, de reserva i de sortida fins el punt de connexió.
- 1 magatzem de recanvis, edificació prefabricada amb unes dimensions de 2,38 x 8,80 x 3,05 m, amb acabat exterior de pedra tipus marès o formigó de color ocre terra, coberta inclinada amb 4 aiguavessos i fusteria d'alumini de color terra.
- Cablejat d'interconnexió dels 26 mòduls per a la configuració de l'spring de baixa tensió.
- Cablejat entre l'spring i l'inversor de baixa tensió.
- Cablejat entre l'inversor i el CT de baixa tensió.
- Cablejat de mitjana tensió entre el CT i el CMM soterrat.
- Línia d'evacuació de mitjana tensió soterrada des del CMM fins el punt de connexió.
- Punt de connexió mitjançant un entroncament al suport aeri existent K382 Massies, propietat d'Endesa per connectar amb la línia de mitjana tensió (LMT) Alcuidusos. En el suport aeri s'instal·larà la paramenta necessària (creueta addicional) per la protecció de la xarxa de distribució i per l'adequada evacuació de l'energia generada.
- Pantalla vegetal de 150 m d'ullastres trasplantats de la mateixa parcel·la a al seu marge sud-est per evitar la visibilitat de la instal·lació fotovoltaica des de les edificacions adjacents del nucli urbà de L'Argentina.
- Tancament perimetral de malla metàl·lica de 1300 m de longitud i 2,50 m d'altura amb pals tubulars d'acer galvanitzat, els primers 20 cm des del sòl del qual són lliures, cada 150 m, per no obstaculitzar el pas de la fauna de port petit mentre que als seus 20 cm superiors hi haurà 4 fils metàl·lics paral·lels a la malla metàl·lica que no seran de filferro amb pues.
- 1 sistema de videovigilància i detecció d'intrusió per microones.
- Un nou vial d'accés per a la planta fotovoltaica que s'inicia des de la carretera principal Maó-Ciutadella (Me-1) pk 7,9 i travessa les parcel·les 123 i 124 del polígon 12, aprofitant alguns trams de camí existent sense pavimentar (rodera agrària) de la parcel·la 124, i discorre des del nord-oest de la parcel·la fins una bifurcació a la zona sud on s'ubiquen al sud-est el CMM i al sud-oest la resta de plaques fotovoltaiques. El vial es constituirà a partir de la compactació del terreny natural sense l'aplicació d'àrids.

Segons les dades del cadastre, la superfície de la parcel·la 148 del polígon 12 del TM d'Alaior és de 71.847 m² mentre que la superfície ocupada per la projecció del parc fotovoltaic és 21.825 m², per la qual cosa la superfície ocupada pel parc fotovoltaic és de 30,38 %.

El parc fotovoltaic «Puercoespín» tindrà una potència total de pic instal·lada de 2,5 MWp, mentre que la seva potència nominal serà de 2 MW.

La relació superfície en ha ocupada pel parc fotovoltaic/potència total de pic instal·lada en MW del parc fotovoltaic és de 0,873.

La vida útil mínima estimada del parc fotovoltaic és de 25 anys, en els quals es preveu una producció total d'electricitat en 25 anys de 106.125 MWh amb un estalvi previst d'emissions de 97.975 tones de CO₂, 161,03 tones de SO₂, 321,20 tones de NO_x i 8,05 tones de partícules totals en suspensió a l'atmosfera.

La producció d'electricitat estimada anual és de 4.245 MWh amb un estalvi previst d'emissions de 3.919 tones de CO₂, 6,44 tones de SO₂, 12,85 tones de NO_x i 0,32 tones de partícules totals en suspensió a l'atmosfera.

L'accés a la parcel·la es realitzarà a partir del nou camí projectat des de la carretera principal Me-1 (Maó-Ciutadella) fins al límit nord-oest de la parcel·la.

El pressupost total de l'execució del projecte tècnic és de 1.417.643,64 € i el seu termini estimat d'execució és de 9 mesos.

D'acord amb l'article 36.3 del PDSEIB, els projectes d'instal·lacions fotovoltaiques a les zones d'aptitud fotovoltaica baixa exigeixen la declaració d'interès general o d'utilitat pública. Segons la documentació aportada, el procediment de declaració d'utilitat pública s'està tramitant.

2. Elements territorials i ambientals significatius de l'entorn del projecte

1. La totalitat de l'illa de Menorca va ser declarada Reserva de la Biosfera per la UNESCO en 1993 mitjançant el Programa MaB. La parcel·la es troba en zona de transició terrestre que comprèn els espais més transformats, en els que es desenvolupa la major part de l'activitat humana, com a nuclis urbans i alguns espais agrícoles.

2. Segons el PTIME, el parc fotovoltaic s'ubica a sòl rústic comú (SRC) en Àrea d'Interès Agrari (AIA). D'acord amb el seu article 14.2. es facilitaran i, si escau, es fomentaran les instal·lacions fotovoltaïques, dirigides a autoconsum o a la seva comercialització, en tots els llocs (excepte en les àrees d'alt nivell de protecció) i en tot tipus d'activitat. Per tant, estaria permesa la implantació de la instal·lació fotovoltaica en AIA.

3. Segons les dades del model de pendents de la IDEIB, el terreny de la parcel·la té una pendent mitjana inferior a 8%.

4. El parc fotovoltaic s'ubicarà confrontat a 10 parcel·les amb habitatges unifamiliars en el límit oest de la urbanització L'Argentina (Alaior).

5. D'acord amb les dades de la IDEIB, no hi ha cap tipus de massa d'aigua superficial a la parcel·la, tot i que fora d'ella, a 140 m al sud, hi ha el torrent Canaló de Son Xenxo. A més, les zones est i sud-est de parcel·la es troben afectades per una plana geomorfològica d'inundació (ObjectID 174) que ocupa 2,88 Ha aproximadament i podria afectar a una gran part de la instal·lació fotovoltaica. Segons l'estudi d'inundabilitat presentat no es preveuen interferències entre el curs de l'aigua estudiat i el projecte.

6. Pel que fa a les aigües subterrànies, la instal·lació fotovoltaica s'ubica sobre la massa d'aigua subterrània 1901M1 «Maó», la qual és un aqüífer poc profund en mal estat quantitatiu i bon estat qualitatiu però en risc de contaminació per nitrats, clorurs i sulfats amb una vulnerabilitat moderada a la contaminació.

7. Segons les dades de la IDEIB, a la parcel·la no hi ha cap tipus de pou, no obstant això, a 85 m del límit est de la parcel·la hi ha un pou domèstic i de reguiu. A 2.180 m, al nord-oest, hi ha el pou d'abastiment d'ús humà (CAT_7951_Vigent-DI-_29623) més pròxim.

8. D'acord amb les dades de la IDE Menorca, l'àrea d'implantació del parc fotovoltaic no hi ha Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC). No obstant això, la parcel·la es troba a 600 m al sud de l'HIC 9320 Boscos de Olea i Ceratonia que a Menorca correspon amb màquies d'ullastres arborescents i a 500 m al nord de l'HIC 9340 Alzinars de Quercus ilex i Quercus rotundifolia.

9. Respecte als espais de rellevància ambiental, a la parcel·la no se n'ubica cap. Els espais de rellevància ambiental més pròxims al parc fotovoltaic són ZEPA ES0000386 Capell de Ferro a 1.400 m al nord-est i els LIC ES0000237 i ZEPA Des Canutells a Llucalari a 2.000 m al sud-oest.

10. D'acord amb el decret 130/2001, de 23 de novembre, pel qual s'aprova la delimitació a escala 1:5.000 de les àrees d'alzinar protegit, la parcel·la es troba a menys de 600 m de 5 masses forestals d'alzinar protegits, ubicades una al nord, una al sud, i tres a l'oest de la parcel·la.

11. La vegetació de la parcel·la és un mosaic format per un cultiu agrícola en situació d'abandonament actualment, vegetació herbàcia ruderal i arvense sense importància ecològica i quatre masses forestals d'ullastrar (*Olea europaea* var. *sylvestris*) amb algun exemplar de pi blanc (*Pinus halepensis*) amb sotabosc de mata (*Pistacea lentiscus*) i esbarzer (*Rubus* spp.), dues d'elles ubicades a l'oest amb 13.360 m² i 1.340 m², una a l'est amb 3.114 m² i una altra al nord amb 4.540 m² de la parcel·la.

12. Segons les quadrícules 1x1 amb codi núm. 7409 i 7500 del Bioatles corresponents a la ubicació de la parcel·la, consta la presència de les espècies catalogades següents:

- Tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*), la qual està inclosa dins el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies (Reial decret 139/2011, de 4 de febrer), així com també en els annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'annex II del Conveni de Berna.
- Serp blanca (*Zamenis scalaris*), la qual està inclosa dins el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies (Reial decret 139/2011, de 4 de febrer), així com també en l'annex III del Conveni de Berna.
- Ratapinyada de ferradura grossa (*Rhinolophus ferrumequinum*), la qual està amenaçada i es troba inclosa dins el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies (Reial decret 139/2011, de 4 de febrer), així com també en l'annex II de la Directiva Hàbitats i en l'annex II del Conveni de Berna.

13. D'acord amb el PTIME, la instal·lació fotovoltaica està afectada per una Àrea de Prevenció de Risc d'Inundació que correspon amb la plana geomorfològica d'inundació abans esmentada. No obstant això, la parcel·la no està afectada per APR d'incendis, d'erosió ni d'esllavissament.

14. Segons el IV Pla de Defensa contra Incendis Forestal de les Illes Balears la parcel·la on es localitza la instal·lació fotovoltaica és una zona de risc moderat i el seu límit est confronta amb el nucli urbà de L'Argentina, el qual està ubicat en una zona de risc molt alt.

15. Segons el PTIME, la instal·lació fotovoltaica s'ubica a la unitat de paisatge UP-20 Planícies del Migjorn d'Alaior i Maó. El paisatge de la parcel·la i el seu entorn és agroforestal amb dominància de la zona de cultiu amb influència de la zona urbana de L'Argentina a l'est. L'annex d'incidència paisatgística conclou que atès que la pendent de la parcel·la és suau i la resta de la zona és principalment plana i la presència a certs punts d'elements naturals com zones boscoses, la visibilitat del parc fotovoltaic seria quasi nul·la des de tots els punts d'observació seleccionats en l'anàlisi paisatgística (carretera general Me-1 Maó-Ciutadella, carretera Alaior-Cala en Porter, punts dins la urbanització L'Argentina, punts dins Llumena des Fasser, carretera secundària d'Alaior- Alcaidús de Dalt i de la zona de Torralba d'en Salord), exceptuant el punt d'observació corresponent a les 10 parcel·les confrontades amb la parcel·la 148, on la visibilitat és elevada. No obstant això, es preveu la instal·lació d'una pantalla vegetal en aquest punt de màxima visibilitat, la qual es crearà a partir d'ullastres trasplantats de la mateixa parcel·la, per tal de reduir substancialment l'impacte visual des dels habitatges.

16. D'acord amb l'EIA i l'informe del Servei de Patrimoni Històric del Consell Insular de Menorca, hi ha una naveta funerària declarada Bé d'Interès Cultural (BIC) com a Zona Arqueològica als terrenys relatius al lloc Llumena des Fasser i la instal·lació fotovoltaica podria comprometre-la indirectament atès que es troba confrontada amb el límit nord-oest de la parcel·la, però fora d'ella. També fora de la parcel·la, a 136 m al nord d'ella, hi ha la sala hipòstila de Llumena d'en Salom, annexa a la carretera Me-1, també declarada Bé d'Interès Cultural (BIC) com a Zona Arqueològica, l'entorn de protecció de la qual es podria veure afectat com a conseqüència del condicionament dels vials de la planta fotovoltaica.

Dins la parcel·la, hi ha tres béns immobles pertanyents al patrimoni etnològic: un aljub i dos ponts de porquim que formen part dels béns del Patrimoni Històric de Menorca i tenen una protecció genèrica, per la qual cosa aquestes estructures s'hauran de mantenir i conservar.

3. Resum del procés d'avaluació

3.1. Informació Pública i consultes a les Administracions afectades i persones interessades

Segons l'article 36 de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental, la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic va sotmetre l'expedient del projecte al tràmit informació pública, per un termini de 30 dies, mitjançant un anunci al BOIB núm. 213 de 24 de desembre de 2020. Així mateix, l'expedient del projecte es va posar a disposició dels interessats a la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, en el seu portal web i al portal de transparència de la CAIB. A més, es va publicar l'anunci de la informació pública en el diari Última Hora en data 29 de desembre de 2020 i en el Diari de Menorca en data 27 de desembre de 2020.

Al mateix temps i d'acord a l'article 37 de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental, la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic va realitzar les consultes a les Administracions afectades següents:

- Ajuntament d'Alaior.
- Servei d'Agricultura del Consell Insular de Menorca.
- Servei de Canvi Climàtic de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.
- Direcció General de Recursos Hídrics de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Consorci de Residus i d'Energia del Consell Insular de Menorca.
- Departament de Medi Ambient del Consell Insular de Menorca.
- Departament d'Urbanisme i Territori del Consell Insular de Menorca.
- Departament de Patrimoni Històric del Consell Insular de Menorca.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- E-distribució.
- Red Elèctrica Española.
- GOB Menorca.
- Amics de la Terra.

A dia d'avui dins l'expedient consten els informes de les Administracions afectades i persones afectades següents:

+ Servei de Canvi Climàtic de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica (29/12/2020) va concloure que el projecte s'alinea amb la Llei 10/2019, del 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica i que es podria tenir en compte la possibilitat de dotar d'emmagatzematge energètic per donar compliment a l'article 23 de la mateixa Llei.

+ Consorci de Residus i d'Energia del Consell Insular de Menorca (05/02/2021) va informar que el parc fotovoltaic «Puercospín» encaixa perfectament amb l'Estratègia Menorca 2030 i contribuirà a l'objectiu establert per assolir un 85% de producció d'electricitat procedent d'energies renovables a l'any 2030. A més, que el projecte presenta un elevat rati de producció elèctrica per unitat de superfície ocupada.

+ Departament de Medi Ambient del Consell Insular de Menorca (11/02/2021) va concloure que l'objecte general del projecte és compatible i sinèrgic amb els objectius del Pla d'Acció de Menorca Reserva de la Biosfera i l'Estratègia Menorca 2030 i contribuirà de forma clara a la consecució dels seus objectius. No obstant això, es realitzen una sèrie de consideracions sobre l'EIA que esdevenen en condicionants del projecte.

+ Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca (31/03/2021) va concloure que s'informa favorablement el projecte amb una sèrie de prescripcions per a la protecció del Patrimoni Històric existent.

+ Departament d'Urbanisme i Territori del Consell Insular de Menorca (24/04/2021) va concloure que per a l'instrument d'ordenació territorial no hauria inconvenient per a la implantació del parc fotovoltaic en aquesta zona sempre que hi hagi un Estudi d'Impacte Ambiental i s'acomplexi el PDSEIB. Es precisarà la declaració d'interès general o declaració d'utilitat pública. Així mateix, s'haurà garantir la consonància dels edificis a instal·lar amb l'entorn rural on s'ubiquen i d'acord amb l'article 118 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, s'haurà de condicionar la instal·lació a una integració efectiva amb l'activitat agrària, atesa la condició prèvia suposadament productiva dels terrenys.

+ Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori (RE GOIB-CTESPMD núm. 2854,15/02/2021) va informar favorablement del projecte.

+ Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori (RE VALIB núm. 18510, 09/06/2021) va informar favorablement del projecte respecte al risc d'incendi forestal i la gestió forestal, sempre que en el projecte i en la seva normativa, es considerin, a més dels inclosos en la documentació aportada, una sèrie de condicions sobre la prevenció contra els incendis forestals i sobre la gestió forestal.

+ Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic (01/02/2022) va informar favorablement el projecte sempre que es compleixin una sèrie de condicionants que proposen pel que fa a afeccions del projecte sobre el Domini Públic Hidràulic de les aigües superficials, les seves zones de protecció i les zones inundables o potencialment inundables.

Així mateix, la Comissió de Medi Ambiental de les Illes Balears va sol·licitar a la Direcció General de Salut Pública un informe i consulta sobre el projecte atès que la seva ubicació està molt pròxima a 10 habitatges de la urbanització l'Argentina.

El Servei de Salut ambiental (18/02/2022) va informar favorablement del projecte amb una sèrie de condicionants.

3.2. Al·legacions

En data 29/12/2020, es van rebre les al·legacions de GOB Menorca, les quals varen ser les següents:

- Es sol·licita que el projecte que dissenyi per poder incorporar una activitat ramadera ovina per controlar la major part del creixement de la vegetació, ajudar a la fertilitat i vida microbiana de la terra.
- Prohibir l'ús d'herbicides.
- L'obligació del desmuntatge total del parc fotovoltaic i de la recuperació de l'estat original del sòl rústic.
- El manteniment de la trama de la paret seca existent.
- Que la superfície del terreny no es transformi anivellant-la ni aportant material exterior.
- En l'estesa del cablejat soterrat, s'hauria d'evitar la incorporació de ciment.
- Es proposa la possibilitat d'aplicar al terreny un disseny de keyline o línia clau per facilitar la infiltració de l'aigua així com el control de l'erosió, sense alterar l'estructura del sòl.
- Es sol·licita que el projecte inclogui sistemes de captació d'aigua de pluja que caigui sobre les plaques per acumular-la en qualque aljub existent i usar l'aigua per la neteja de les plaques fotovoltaïques.
- Proposar una alternativa a la previsió d'omplir formigó totes les sèquies previstes segons es detalla al Plec de Prescripcions Tècniques, apartat 6.2.1.2 Canalitzacions entubades.
- Es sol·licita que amb l'eventual autorització es condicioni un període per facilitar la participació d'inversors residents a l'illa.
- Es considera com solució més innòcua per a l'entorn que no hi hagi un tancament de seguretat físic i que aquest sigui substituït únicament per un sistema de seguretat de càmeres de videovigilància. Si finalment, s'implanta un tancament de seguretat físic, s'haurà

de permetre el pas d'animals petits per sota cada 50 m i no cada 150 m com es preveu inicialment.

- Habilitar algun punt d'abeurament per a la fauna silvestre amb dotació de rampes d'entrada i sortida.
- Promoure cultius amb flors per afavorir als pol·linitzadors en algunes parts de la parcel·la no ocupades per les plaques fotovoltaïques.
- Planificar un aprofitament de les zones mínimament extenses que quedin lliures de plaques per ubicar-hi, de manera rotatòria anual, sembra directa de cereals, lleguminoses i un any de descans per guaret. La collita d'aquests espais no s'hauria de fer fins mitjans de juny (per afavorir l'alimentació de les aus granívores i l'acabament dels cicles reproductius dels ocells que nidifiquen a terra) amb una sega que deixi un rostoll mínim de 20 cm (per no afectar a tortugues ni a nius de segona posta que hi poguessin haver-hi).

La resposta a les al·legacions del GOB Menorca varen ser les següents:

- S'utilitzarà ramat oví a la instal·lació fotovoltaïca.
- No s'utilitzaran herbicides per al control de la vegetació dins el parc fotovoltaïc.
- Una vegada finalitzada la vida útil del parc fotovoltaïc es desmantellarà per complet i es recuperarà l'estat original de sòl rústic. Per tal del seu compliment es contractarà i es mantindrà un un aval de desmantellament de les instal·lacions.
- Les àrees aprofitables del terreny del parc fotovoltaïc es mantindran.
- La trama de parets seques existent es mantindrà com també la resta d'elements d'interès etnològic que pugui haver-hi.
- La superfície del terreny no es transformarà ni anivellant-la ni aportant material exterior.
- En l'estesa del cablejat soterrat així com l'ompliment de les rases, s'intentarà evitar la incorporació de ciment, no obstant això, dependrà de les indicacions reglamentàries d'Endesa.
- S'ha realitzat un estudi hidrològic per facilitar la infiltració de l'aigua en el sòl i per controlar processos erosius per la qual cosa no es considera la proposta del disseny keyline per a la instal·lació fotovoltaïca.
- La neteja de les plaques fotovoltaïques es realitzarà en sec, sense l'ús d'aigua.
- No es contempla la participació dels inversors residents de la illa de Menorca al parc fotovoltaïc.
- Es mantindrà el tancament físic del parc fotovoltaïc però es modificarà la distància entre les entrades per animals petits per sota a 50 m envers de 150 m.
- S'estudiarà la implantació d'abeuradors per a la fauna i si és tècnicament viable s'incorporaran.
- S'incorporaran cultius amb flors per afavorir als pol·linitzadors a zones no ocupades per les plaques fotovoltaïques, sobretot a la zona nord de la parcel·la.
- S'intentarà la incorporació d'un aprofitament de les zones mínimament extenses que quedin lliures de plaques per ubicar-hi, de manera rotatòria anual, sembra directa de cereals, lleguminoses i un any de descans per guaret.

4. Integració de l'avaluació

4.1. Alternatives

D'acord amb l'estudi d'impacte ambiental (EIA), s'han estudiat les alternatives següents:

- Alternativa 0 (no executar el projecte): Suposa l'abastiment de la demanda energètica amb altres fonts més agressives per al medi ambient. A més, suposaria el no aprofitament d'un recurs, renovable i sostenible per a la demanda energètica. Aquesta alternativa no suposa cap tipus d'impacte sobre la vegetació i la fauna existent.
- Alternativa 1: Es projecta l'execució de la planta fotovoltaïca sobre part de les parcel·les 123, 124 i 130, del polígon 12 del TM d'Alaior, tot i que l'aptitud fotovoltaïca de totes les parcel·les és baixa segons el PDSEIB i no discorre cap línia de connexió de mitjana tensió. Aquesta alternativa afectaria a més terreny i suposaria una major visibilitat del parc fotovoltaïc respecte a la carretera Me-1 i un major desbrossament de la vegetació afectada per la instal·lació. No obstant això, no afecta a cap HIC i la parcel·la no es troba afectada per cap APR d'inundació.

- Alternativa 2: Es projecta l'execució de la planta fotovoltaica sobre la parcel·la 148, del polígon 12 del TM d'Alaior, tot i que l'aptitud fotovoltaica de totes les parcel·les és baixa segons el PDSEIB però si hi ha l'existència d'una línia de mitjana tensió. Aquesta alternativa suposaria una menor ocupació del terreny però afectaria a una parcel·la agrícola. No suposaria cap afecció sobre espècies de protecció especial. No obstant això, la parcel·la es troba afectada parcialment per una APR d'inundació.

- Alternativa 3: Es projecta l'execució de la planta fotovoltaica sobre part de la parcel·la 147, del polígon 12 del TM d'Alaior, tot i que l'aptitud fotovoltaica de totes les parcel·les és baixa segons el PDSEIB i no discorre cap línia de mitjana tensió. Aquesta alternativa suposaria una visibilitat elevada del parc fotovoltaic des de la carretera Alaior-Cala en Porter i des del camí de Torralbes. A més, es troba afectada per una APR d'inundació però no suposaria cap afecció sobre HIC i el desbrossament de la vegetació no seria intensa.

D'acord amb l'EIA, es considera que l'alternativa 2 és la més idònia atès que afectaria a menys superfície de terreny, la pendent existent de la parcel·la és suau, el desbrossament que s'hauria de realitzar seria puntual i no afectaria a cap HIC ni espai de rellevància ambiental. A més, existeix una línia de mitjana tensió que discorre per la parcel·la i podria servir per evacuar l'energia generada pel parc fotovoltaic. Tot i que la parcel·la està parcialment afectada per una APR d'inundació, l'estudi hidrològic realitzat conclou que el nivell màxim d'aigua seria de 15 a 20 cm i no es produirien interferències amb les estructures de la instal·lació. A més, les edificacions quedarien fora de les zones que resultarien ocupades per l'aigua en tots els períodes de retorn estudiats (de 2 a 5.000 anys).

4.2. Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

En l'EIA es presenten la identificació i la valoració dels impactes ambientals que el projecte pot produir sobre l'entorn durant les fases de construcció, explotació i desmantellament. Per a la identificació s'ha utilitzat la tècnica de la matriu d'interaccions a partir de la consideració de les característiques més significatives de cada impacte mentre que per a la valoració dels impactes s'ha realitzat el càlcul de la incidència estandarditzada per determinar la seva classificació en impactes compatibles, moderats, severos i crítics.

* En l'EIA, en la fase de construcció, s'han identificat les activitats productores d'impactes següents:

- a) Desbrossament de la vegetació existent afectada pel projecte (que no afecta a les 4 masses forestals presents), i retirada de la terra vegetal per facilitar tant l'execució de les rases on s'instal·larà el cablejat com la implantació de les cimentacions de les edificacions prefabricades (CT, CMM i magatzem). Aquesta actuació té un impacte negatiu compatible sobre la qualitat atmosfèrica i el renou, els recursos edífics, el paisatge i la població, un impacte negatiu moderat sobre la flora i la fauna, i un impacte positiu sobre l'economia local.
- b) Adequació del terreny per a la instal·lació de les plaques fotovoltaïques i de les edificacions prefabricades. Es preveuen moviments de terres molt reduïts atès el suau pendent que presenta la parcel·la. Aquesta actuació té un impacte negatiu compatible sobre la qualitat atmosfèrica i el renou, els recursos edífics, el paisatge i la població, un impacte negatiu moderat sobre la flora i la fauna, i un impacte positiu sobre l'economia local.
- c) Trànsit de maquinària i vehicles de les obres dins la parcel·la. Aquesta actuació té un impacte negatiu compatible sobre la qualitat atmosfèrica, el renou i els recursos edífics.
- d) Instal·lació d'un parc de maquinària i aplec de materials. Aquesta actuació té un impacte negatiu compatible sobre la qualitat atmosfèrica, el renou, els recursos edífics i la població, un impacte negatiu moderat sobre la flora, la fauna i el paisatge, i un impacte positiu sobre l'economia local.
- e) Perforació i col·locació de l'estructura de suport i seguiment de les plaques fotovoltaïques. Aquesta actuació té un impacte negatiu compatible sobre la qualitat atmosfèrica i el renou, els recursos edífics i la població, un impacte negatiu moderat sobre la flora, la fauna i el paisatge, i un impacte positiu sobre l'economia local.
- f) Realització de rases i clots per al cablejat. Aquesta actuació té un impacte negatiu moderat sobre la qualitat atmosfèrica i el renou, els recursos edífics, el paisatge i la població, i amb impacte positiu sobre l'economia local.
- g) Instal·lació de les plaques fotovoltaïques i de les edificacions prefabricades amb impacte negatiu sever sobre el paisatge, i amb impacte positiu sobre l'economia local.
- h) Ocupació del terreny per a la instal·lació de la planta fotovoltaica amb pèrdua del caràcter agrari de la parcel·la. Aquesta actuació té un impacte negatiu moderat sobre l'economia tradicional agrària i sobre els recursos edífics, i amb impacte positiu sobre l'economia local per la generació de nous llocs de feina.
- i) Instal·lació d'un tancament perimetral amb impacte negatiu compatible sobre la fauna i el paisatge i amb impacte positiu sobre l'economia local.
- j) Creació d'un nou camí de terra sense àrids ni paviment que discorre des de la carretera principal Maó-Ciutadella (Me-1) pk 7,9 i travessa les parcel·les 123 i 124 del polígon 12, aprofitant alguns trams de camí existent sense pavimentar, i discorre des del nord-oest fins al CMM al sud-est de la parcel·la 148. Aquesta actuació té un impacte negatiu compatible sobre la qualitat atmosfèrica i el renou, els recursos edífics i la població, i un impacte negatiu moderat sobre la flora i la fauna.

Una vegada revisat aquest apartat d'identificació i anàlisi dels impactes en la fase de construcció, es troben a faltar els següents punts que

s'haurien d'haver considerat com significatius:

- els possibles impactes sobre l'aqüífer existent, com a conseqüència de vessaments accidentals de substàncies perilloses de la maquinària, dels vehicles, dels transformadors com per exemple, carburants o, de les mateixes plaques fotovoltaïques per la possible presència de telur de cadmi (TeCd), segons el tipus de model a instal·lar. Encara que no s'hagin valorat els impactes sobre l'aqüífer existent, en l'EIA es presenten mesures preventives i correctores respecte el vessament d'hidrocarburs.
- el potencial risc d'incendi forestal, com a conseqüència de les obres sobre l'entorn immediat en una zona de risc moderat, tot i que en l'EIA es presenten mesures preventives i correctores contra incendis forestals.
- la generació de residus de construcció i demolició (RCD) i residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE).
- l'augment de renou a conseqüència de les obres i molèsties a la població més propera al parc fotovoltaic, tot i que en l'EIA es presenten algunes mesures per evitar les emissions sonores.

* En l'EIA, en la fase d'explotació, s'han identificat les activitats productores d'impactes següents:

- Ocupació del territori durant 25 anys per la planta fotovoltaica amb impacte negatiu moderat sobre el paisatge agrari i sobre la població propera, però positiu sobre la qualitat de l'aire i l'economia local.
Cal recalcar que el projecte afavorirà la descarbonització de l'illa amb un estalvi estimat anual d'emissions de CO₂ d'unes 3.919 tones de CO₂ i s'emmarca dins els objectius de l'Estratègia Menorca 2030, dins els objectius de reducció d'emissions establerts a l'article 12 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica i dins els objectius de la Directiva (UE) 2018/2001 del Parlament Europeu i del Consell d'11 de desembre de 2018 relativa al foment de l'ús d'energia procedent de fonts renovables. Pel que fa als objectius de l'Estratègia 2030, es poden destacar els següents: situar a Menorca en l'avantguarda de l'ús d'energies netes, fer-la servir com a referent per altres zones de la UE i aconseguir arribar al 85% de cobertura energètica a partir de les energies renovables a l'any 2030. A més, el parc fotovoltaic presenta un elevat rati de producció elèctrica per unitat de potència instal·lada.
- Manteniment del tancament perimetral durant 25 anys, el qual pot facilitar la col·lisió de l'avifauna, amb un impacte negatiu moderat sobre la fauna.

Una vegada revisat aquest apartat referent a la identificació i l'anàlisi dels impactes en la fase d'explotació, es considera que no s'han tengut en compte els següents aspectes:

- Les operacions de manteniment de la planta fotovoltaica com actuació generadora d'impactes principalment positius.
- Els nivells de radiacions electromagnètiques generades per la planta fotovoltaica sobre la població propera de L'Argentina.

* En l'EIA, en la fase de desmantellament, s'han identificat i analitzat les activitats productores d'impactes:

- Presència de personal i maquinària durant les obres de desmantellament del parc fotovoltaic, amb un impacte negatiu moderat sobre la fauna.
- Desmuntatge de la instal·lació fotovoltaica com impacte positiu sobre el paisatge a llarg termini.
- Restitució i restauració de la totalitat dels terrenys afectats com impacte positiu sobre el paisatge a llarg termini.

Respecte a aquest apartat es considera que no s'han tengut en compte durant la fase de desmantellament els següents impactes del propi desmuntatge de la instal·lació fotovoltaica:

- Moviments de terres reduïts.
- Augment del renou com a conseqüència del desmuntatge i molèsties a la població propera al parc fotovoltaic, tot i que en l'EIA es presenten algunes mesures per evitar les emissions sonores.
- Una mínima compactació del sòl com a conseqüència del trànsit de vehicles i de maquinària de les obres pel camí d'accés de terra, el qual no serà intensiu per la qual cosa la generació de pols, d'emissions de gasos efecte hivernacle i de renou seran pocs significatius.
- Possibles vessaments accidentals de petita magnitud de substàncies contaminants del sòl o l'aqüífer.
- Un lleu augment del potencial del risc d'incendi com a conseqüència de la presència de maquinària, vehicles i persones que desmantellen els edificis prefabricats i manipulen equips elèctrics en una zona de risc moderat d'incendi forestal.
- Un augment important de RAEE perillosos generats per les plaques fotovoltaïques i el cablejat, com també de residus generats de les estructures de suport i de la desinstal·lació dels edificis prefabricats (RCD).

Tampoc s'ha considerat els impactes positius sobre els recursos edífics, flora i fauna de la restitució i restauració dels terrenys afectats, i l'impacte positiu sobre l'economia local pel desmantellament, en general.

Correcció dels impactes ambientals

Una vegada identificats i valorats els impactes, en l'EIA per tal d'evitar o reduir els efectes negatius del projecte es proposen la següent sèrie de mesures preventives correctores i compensatòries. Així mateix, també es proposen mesures preventives, correctives i compensatòries addicionals tècniques:

* En la fase de construcció: Manteniment adequat de la maquinària; regs en zones de treball i cobertura amb lones en els camions; limitació màxima de la velocitat a 30 Km/h pels vials; limitació dels moviments de terres; optimització del balanç de terres; abalisament de les zones d'obres, circulació de vehicles i maquinària reduïda a l'espai definit del projecte per a les obres; optimització de l'ocupació del sòl; correcta gestió de la terra vegetal; minimització de l'afecció sobre la vegetació (revisió de l'inventari botànic abans de les obres, evitar la tala i el desbrossament indiscriminats de la vegetació de la parcel·la, conservació d'arbres de gran port i conservació de les espècies catalogades i amenaçades i protecció dels peus dels arbres amb fustes per evitar impactes de les obres sobre els troncs); correcta gestió de les restes vegetals procedents de la tala i el desbrossament (no fitocides ni trituració de restes vegetals amb la terra); mesures de prevenció contra d'incendis forestals (no ús de foc ni tirar vidres a la parcel·la, formació dels operaris sobre mesures de prevenció i correctores sobre incendis forestals inclosa la telefonada d'emergència, retirada de massa i materials combustibles de la zona de treball, equips d'extinció adequats al risc potencial, revisió de possibles fonts d'ignició al final de la jornada); mesures per minimitzar l'afecció sobre la fauna (revisió dels cicles reproductors de la fauna abans de les obres per realitzar una temporalització de les obres que eviti l'afecció sobre la reproducció de la fauna present, revisió de la no afecció sobre fauna catalogada o amenaçada abans de les obres, revisions de llocs d'interès faunístic per evitar molèsties abans de les obres, prospeccions d'animals abans de l'obertura de les rases i desplaçar els individus fora de la zona d'obres dins la mateixa parcel·la, i vigilar i evitar la introducció d'espècies invasores); gestió de residus (àrees delimitades per ubicar els residus, recollida selectiva, minimització de la generació de residus, manteniment i reparació de la maquinària a tallers mecànics, si no és possible es realitzaran en zona del parc de maquinària amb l'ús de materials protectors del sòl impermeables i amb una recollida adequada dels residus resultants, els residus assimilats com domèstics seran gestionats a través del sistema de recollida de residus municipal mentre que els residus industrials/perillosos es gestionaran a través d'un gestor autoritzat, es fomentarà la valorització de la terra, els àrids i les restes vegetals sobrants sobre la seva eliminació, i abans de l'inici de la fase d'explotació tots els residus generats hauran d'haver estat gestionats correctament); gestió de residus perillosos (recollida selectiva sense mescules, envasos i etiquetatge homologats, magatzem temporal de residus perillosos, els quals no podran ser emmagatzemats per períodes superiors a 6 mesos, gestió a través d'un gestor autoritzat, conservació de la documentació acreditativa del lliurament dels residus perillosos al gestor autoritzat d'un mínim de 3 anys, registre de residus produïts, gestionats i el seu destí); mesures contra vessaments accidentals d'hidrocarburs (l'abastiment del combustible i el manteniment de la maquinària es realitzaran a zones previstes amb material impermeable, en cas de vessament accidental de carburants retirada immediata de la zona del sòl contaminada i lliurada a un gestor autoritzat com a residu perillós, els punts d'emmagatzematge d'hidrocarburs hauran de tenir un sostre, una cubeta de retenció i amb sòls impermeables, disposició de materials absorbents a les obres i d'un protocol d'actuació sobre vessaments accidentals), control de les aigües sanitàries (instal·lació de sanitaris químics mòbils per als operaris de les obres i la correcta gestió de les aigües sanitàries generades), manteniment de drenatges naturals del terreny amb la construcció d'una cuneta d'1 m d'amplària a la vorera del vial per desguassar cap a les línies de drenatge natural), disposició de punts de rentat de canaletes de les formigoneres fora de zones sensibles, control de les emissions sonores durant les obres (inspeccions tècniques favorables de vehicles i maquinària, càrrega i descàrrega de material des d'altures baixes, programació d'activitats d'obra per evitar la simultaneïtat de varis equips); minimitzar l'afecció a infraestructures existents; restitució de les superfícies d'ocupació temporal i la instal·lació d'una pantalla vegetal de 150 m d'ullastres trasplantats a la zona sud-oest de la parcel·la per disminuir la visibilitat de la instal·lació des de les cases properes del nucli urbà de L'Argentina.

De les mesures proposades per a la fase d'obres, es consideren no adequades les següents:

- 1- Protecció dels peus dels arbres amb fustes per evitar impactes de les obres sobre els troncs. Es considera que per protegir els peus dels arbres, s'haurà de crear un perímetre de seguretat entre els arbres i la maquinària d'uns 10 m, com a mínim, sense cobrir de fustes els peus de l'arbrat atès que poden produir condicions favorables per infeccions fúngiques a l'escorça o lesions mecàniques.
- 2- El manteniment i la reparació de la maquinària es podria realitzar en zona del parc de maquinària amb l'ús de materials protectors del sòl impermeables i amb una recollida adequada dels residus resultants. Es considera que el manteniment i la reparació de la maquinària s'ha de realitzar únicament i exclusivament a tallers mecànics, per tant, fora de la parcel·la.
- 3- La disposició de punts de rentat de canaletes de les formigoneres fora de zones sensibles. La neteja de les formigoneres no es podrà realitzar dins la parcel·la atès l'efecte contaminant de les restes de formigó per la qual cosa la seva neteja s'haurà de realitzar en zones industrials i els seus residus hauran de ser gestionats adequadament.

* En la fase d'explotació: mesures per disminució de l'afecció del projecte sobre la fauna (instal·lació de plaques blanques anticol·lisió de 25x25 cm en el tancament perimetral i tancament perimetral permeable a animals de petit port en els seus primers 20

cm del sòl); mesures de prevenció contra vessaments accidentals d'olis o hidrocarburs (instal·lació i manteniment d'una cubeta estanca baix els transformadors); control de l'avifauna (estudi i seguiment dels resultats de col·lisió de l'avifauna i proposta de noves mesures correctores, si escau).

* En la fase de desmantellament: mesures coincidents amb la fase d'obres.

Finalment en l'EIA, es conclou que una vegada aplicades les mesures preventives i correctores la valoració ambiental global de la implantació del parc fotovoltaic durant 25 anys serà compatible i positiva.

Quan al Programa de Vigilància Ambiental (PVA) es realitzaran els seguiments següents:

- Durant la fase d'obres: verificació del manteniment adequat de la maquinària i vehicles amb els seus certificats d'inspecció tècnica; control de la pols en suspensió; limitació de l'espai per l'execució de les obres; control de l'erosió; gestió de la terra vegetal per a la seva reutilització; gestió de terres sobrants de les excavacions; control de vessaments accidentals de substàncies contaminants al sòl; supervisió del correcte drenatge natural de l'aigua durant les obres; detecció d'espècies d'interès ecològic; gestió de les restes vegetals; supervisió de les mesures de prevenció contra incendis; revisió dels inventaris faunístic i botànic abans de les obres; control atropellament de fauna; detecció d'espècies invasores; no afecció a l'accés de les vies de comunicació existents; control de la conservació dels elements artificials afectats; control de la fase de restitució dels terrenys ocupats durant les obres; control de la fase de restauració vegetal; control de la gestió dels residus i les prescripcions que indiqui Servei de Patrimoni Històric del Consell Insular de Menorca.
- Durant la fase d'explotació: comprovació de l'efectivitat de les mesures preventives i correctores de l'EIA, i de les que es proposin a la DIA durant els 3 primers anys des de la implantació de la instal·lació fotovoltaica; seguiment de l'efectivitat de les mesures de restauració dutes a terme després de les obres; control de la gestió dels residus generats; visites i seguiment mensuals per detectar fauna morta dins la parcel·la i als seus voltants, en especial la vinculada a la col·lisió contra el tancament perimetral.
- Durant la fase de desmantellament: avís a l'òrgan ambiental 2 mesos abans de l'inici d'aquesta fase, en la qual es realitzaran els mateixos seguiments que es dugueren a terme en la fase d'obres, a més de la comprovació de la correcta retirada dels components de la instal·lació fotovoltaica.

Pla de Vigilància Ambiental

En el PVA es preveu l'elaboració i emissió dels informes següents:

- Durant la fase d'obres:
 - * Setmanalment, el coordinador ambiental redactarà un acta amb els controls realitzats, les incidències detectades i les mesures ambientals proposades que serà tramesa al director de les obres perquè apliqui les mesures ambientals adients. A més, de reunions periòdiques d'assessorament ambiental entre el coordinador ambiental i la direcció de les obres.
 - * Mensualment, el coordinador ambiental redactarà un informe sobre els aspectes ambientals més destacables produïts.
 - * Trimestralment, la descripció del desenvolupament de les tasques des de l'emissió de l'últim informe juntament amb un resum del seguiment ambiental realitzat i les mesures ambientals aplicades, les incidències produïdes i la seva solució. S'inclourà un reportatge fotogràfic dels aspectes més destacables.
 - * Final de les obres, descripció detallada de les tasques ambientals realitzades juntament amb un resum del seguiment ambiental realitzat i les mesures ambientals aplicades, les incidències produïdes i la seva solució. S'inclourà un reportatge fotogràfic dels aspectes més destacables, un plànol as built a escala 1:5.000 o amb més detall en el que es mostri la situació real de totes les instal·lacions e infraestructures del parc fotovoltaic, així com les zones on es varen realitzar les mesures preventives i correctores i els fitxers digitals.
- Durant la fase d'explotació:
 - * Mensualment, la realització de fitxes de recollida de dades i fotografies dels exemplars de fauna morts durant les visites mensuals dins la parcel·la i al voltant del tancament perimetral.
 - * Anualment durant els 3 primers anys de la implantació de la instal·lació fotovoltaica, la redacció d'informes on s'inclouran els seguiments ambientals realitzats, els quals inclouran l'estat de conservació del sòl, incidències sobre la fauna, seguiment de la restauració vegetal i dels terrenys després de les obres (% de l'augment de la cobertura vegetal i % de viabilitat de les plantacions), seguiment dels processos d'erosió, funcionalitat del drenatge natural de l'aigua, gestió de residus i conclusions.
- Durant la fase de desmantellament:
 - * Informe final als 2 mesos de la finalització de la fase de desmantellament juntament amb un reportatge fotogràfic que reflecteixi l'estat final de l'àrea amb la revegetació realitzada.

Una vegada revisades les mesures preventives i correctores, i el PVA proposats per al projecte, es considera que també s'haurà d'atendre a les condicions addicionals tècniques indicades als condicionants de la DIA.

5. Conclusions

Per tot l'anterior, es formula la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte de Parc fotovoltaic Puercoespín polígon 12, parcel·la 148 TM d'Alaior redactat per Andrés Lareu Lorenzo, enginyer energètic, signat en novembre de 2020, atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures preventives i correctores previstes a l'EIA i al PVA, signat en data 30 de setembre de 2020 i redactat per Xavier Francesc Quintana Martínez, enginyer industrial amb núm. 370 de col·legiat al Col·legi Oficial d'Enginyers de les Illes Balears, i els condicionants següents:

1. Es compliran les següents mesures definides a l'informe del Departament de Medi Ambient del Consell Insular de Menorca:

- Aprofitar les modificacions que s'hagin de fer a la torre de mitjana tensió quant a la connexió elèctrica per assegurar el seu correcte aïllament de cara a l'electrocució d'aus atès que el seu actual disseny implica una perillositat potencial important.
- Respecte als informes de seguiment a elaborar en el PVA, incloure la realització d'inventaris trimestrals botànics més específics sobre el terreny per detectar potencial flora protegida que en el moment de realització de l'EIA no fos present a la parcel·la. En el cas de detectar-ne, s'hauran de prendre mesures preventives/correctives adequades per a la seva conservació.

2. Es compliran les següents mesures definides a l'informe del Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca:

- El projecte executiu de les obres haurà d'incloure un informe elaborat per un arqueòleg professional en que s'hauran d'incloure la delimitació dels entorns de protecció de la naveta funerària, de la sala hipòstila i dels béns integrants del patrimoni etnològic documentats a la finca (un aljub i dues casetes de porquim) d'acord amb les normes del PGOU vigent d'Alaior.
- El promotor haurà de presentar davant del CIM la sol·licitud per obtenir, i prèviament a l'inici de les obres, el corresponent permís de control i seguiment arqueològic per part d'un arqueòleg/a professional.
- No es podran ubicar plaques solars ni instal·lacions dins el perímetre de protecció que resulti de la naveta funerària (Registre Insular de BIC núm. 07002-55-00045-LL01) ni de la sala hipòstila (Registre Insular de BIC núm. 07002-55-000046-LL01).

3. Es complirà amb la mesura de l'informe del Departament d'Urbanisme i Territori del Consell Insular de Menorca, la qual indica que s'haurà garantir la consonància dels edificacions a instal·lar amb l'entorn rural on s'ubiquen.

4. Es compliran les següents mesures definides a l'informe Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori en relació a la prevenció contra els incendis forestals i la gestió forestal:

- En relació a la zonificació del risc d'incendi forestal, es necessari tenir en compte la cartografia del IV del Pla de Defensa Contra Incendis Forestal (PDCIF), aprovat pel Decret 22/2015, de data 17 d'abril (BOIB núm. 056).
- Durant l'execució de les actuacions d'instal·lació del parc fotovoltaic, es prendran mesures preventives establertes al Decret 125/2007, especialment pel que fa a les mesures conjunturals de prevenció durant l'època de perill d'incendis forestals (art.8.2.c), en relació a la utilització de maquinària i equips, en terreny forestal i àrees contigües de prevenció, el funcionament dels quals generi deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals.
- La gestió de residus vegetals generats es realitzarà d'acord amb la normativa de prevenció d'incendis forestals vigent.
- Les obres es realitzaran preferentment sempre que sigui possible, fora de l'època de risc d'incendis, és a dir, entre el 16 d'octubre i el 30 d'abril.
- Tots els operaris participants en les activitats seran instruïts en l'existència de risc d'incendi forestal, en les mesures de prevenció a adoptar i en les actuacions immediates a efectuar davant un conat d'incendi i coneixeran el número telefònic de comunicació en cas d'incendi forestal (112).
- En tot cas s'hauran de respectar les espècies protegides i catalogades dins el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears. Les alzines també seran objecte de preservació en les actuacions silvícoles a dur a terme.

5. Es compliran les següents mesures definides a l'informe del Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic:

- Les construccions prefabricades s'han de reubicar fora de la zona inundable.
- El promotor és el responsable del projecte, de l'execució de l'obra i dels danys que puguin produir al Domini Públic Hidràulic o a tercers.
- Qualsevol modificació de la documentació presentada que afecti a les activitats o usos que fixa l'article 9 del Reglament del Domini Públic Hidràulic requerirà un nou informe tècnic.

- d) S'ha de disposar sempre a peu d'obra d'una còpia de l'autorització emesa per la Direcció General de Recursos Hídrics.
- e) La finalització de l'obra s'ha de comunicar per escrit a la Direcció General de Recursos Hídrics amb el nombre de referència 68/2021, adjuntant un plànol de situació.
- f) S'han d'aplicar les mesures correctores adequades per tal de mantenir la seguretat de persones i béns en cas d'inundació.
- g) Es calcularà l'estructura tenint en compte les accions produïdes per l'aigua i per la càrrega sòlida transportada per a les avingudes.
- h) S'extremarà la precaució quan hi hagi previsió de pluges, garantint una ràpida evacuació.

6. Es compliran les següents mesures definides a l'informe del Servei de Salut Ambiental:

- a) S'haurà de preveure realitzar mesures periòdiques anuals del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica per garantir que el nucli de població més proper a les instal·lacions no estigui exposat a un camp electromagnètic superior a 0,4 mTesla.
- b) Durant la fase d'explotació s'haurà d'incloure un manteniment preventiu de tots els equips elèctrics que contenguin olis o gasos dielèctrics. S'haurà de realitzar un control del gas hexafluorur de sofre de manera anual, mitjançant la verificació de la pressió o de la densitat i s'aplicaran mesures correctores si es detecten fuites. S'haurà de dur un registre d'aquest manteniment preventiu i/o correctiu. En les operacions de manteniment que impliquin el buidat de l'hexafluorur de sofre, s'haurà de recuperar el gas. Així mateix, s'haurà de tenir un protocol per al transport, ompliment, manteniment, buidat i detecció de fuites dels equips que utilitzin aquest gas, que també inclogui les actuacions en cas de fuga accidental.

7. S'haurà de crear un perímetre de seguretat entre els arbres i la maquinària de mínim 10 m, sense cobrir de fustes els peus de l'arbrat atès que poden produir condicions favorables per infeccions fúngiques a l'escorça o lesions mecàniques.

8. El manteniment i la reparació de la maquinària s'haurà de realitzar únicament i exclusivament a tallers mecànics.

9. La superfície del terreny de la parcel·la no es transformarà ni anivellant-la ni aportant material exterior.

10. La neteja de les formigoneres no es podrà realitzar dins la parcel·la atès l'efecte contaminant de les restes de formigó per la qual cosa la seva neteja s'haurà de realitzar en zones industrials i els seus residus hauran de ser gestionats adequadament.

11. Pel que fa a la pantalla vegetal:

- a) La pantalla vegetal es constituirà a partir de nous exemplars d'ullastres amb una altura mínima de sembra de 2 m en el moment de la seva implantació. La separació entre els peus sembrats serà entre 1 i 2,5 m, considerant el volum que pot ocupar cada individu arbori, amb l'objectiu que la pantalla vegetal sigui el més densa possible. En el terme màxim de 3 anys, l'alçada de la pantalla vegetal haurà de ser 3 metres.
- b) La pantalla vegetal amb els nous exemplars d'ullastres s'haurà de regar una vegada a la setmana durant els primers 6 mesos des de la seva implantació. Després durant els 18 mesos següents quan sigui necessari, i durant els tres primers estius per assegurar el seu ràpid creixement. L'aigua de reg haurà de ser aigua regenerada. El reg s'haurà de realitzar preferentment en horari de menor intensitat lumínica (primera hora del matí o darrera hora de l'horabaixa, amb la finalitat d'evitar la pèrdua del recurs per evaporació).
- c) S'hauran de realitzar revisions periòdiques de l'estat de la barrera vegetal, assegurant el seu bon estat amb la reposició dels exemplars morts, així com realitzar tasques de manteniment i neteja de la barrera vegetal durant tota la vida útil del parc fotovoltaic.

12. Les cobertes inclinades dels edificis prefabricats hauran de ser d'un o dos aiguavessos i de teula àrab per tal d'afavorir la seva integració paisatgística a l'entorn rural.

13. Per evitar afeccions sobre els recursos hídrics, s'hauran d'aplicar les mesures següents:

- a) S'hauran d'instal·lar panells sense telur de cadmi (CdTe), atès que és un material cristal·lí sintètic que s'utilitza en la fabricació d'alguns panells fotovoltaics i és considerat una substància prioritària al Reial decret 60/2011, de 21 de gener, sobre normes de qualitat ambiental a l'àmbit de la política d'aigües de la Unió Europea i la seva dissolució amb aigua podria contaminar l'aquífer.
- b) La neteja dels panells fotovoltaics s'ha de realitzar preferentment "en sec", sense ús d'aigua, amb la finalitat d'estalviar aquest recurs, i si no fos possible, que sigui amb aigua regenerada. Tampoc s'utilitzaran productes químics contaminants o perillosos.

- Durant la fase d'obres els regs per evitar la pols en suspensió seran amb aigua regenerada.

14. Quan als residus:

- a) Els residus perillosos, entre ells els panells fotovoltaics, s'hauran de gestionar mitjançant un gestor autoritzat i s'haurà de dur un registre d'aquesta gestió, el qual s'haurà d'incorporar en el Pla de Vigilància Ambiental. Així mateix, s'haurà de garantir la gestió adequada dels panells fotovoltaics mitjançant una declaració responsable de la gestió correcta de les panells fotovoltaics, que hauran de signar el promotor i/o el propietari.

b) S'haurà de redactar un Pla de Gestió de Residus Integral que contempli totes les fases del projecte, el qual haurà de tenir en compte també els RCD i els RAEE, a més dels residus assimilats com a domèstics i altres residus perillosos. En el Pla de Gestió de Residus s'haurà de realitzar una estimació del volum de residus que es generaran a cada fase i descriure la gestió que es durà a terme per cada tipus de residu des de la seva generació fins el seu destí final, i en el cas que hagin de ser gestionats per un gestor autoritzat, s'haurà d'indicar la seva identitat.

15. Respecte al renou, durant les fases d'obres i de desmantellament del projecte s'haurà de complir amb l'ordenança municipal d'Alaior de Protecció de l'atmosfera davant la contaminació acústica per renous i vibracions respecte als nivells màxims de renou estipulats a zones d'habitatges i edificis i als horaris d'activitat, d'acord amb els seus articles 8 i 24. Durant les fases esmentades s'haurà de realitzar un registre de seguiment dels nivells sonors que s'emetin per tal de controlar els nivells sonors i que no sobrepassin els nivells màxims d'acord amb l'article 40 i 41. No es podran dur a terme les obres i el desmantellament en horari nocturn.

16. A la fase d'obres, durant la realització de les rases, s'han de prendre mesures per tal d'evitar la caiguda accidental de fauna, raó per la qual, si aquestes han de romandre obertes fora de la jornada laboral, es disposaran de llistons per permetre la seva sortida i es realitzaran diàries per alliberar els animals que hagin pogut caure. Així mateix, a la fase d'obres, les rases s'executaran per trams, minimitzant el temps entre obertura i tancament.

17. S'han de realitzar inspeccions visuals dins la parcel·la de manera periòdica, al menys una vegada a la setmana, per revisar la presència de possibles animals ferits o morts. En el cas de trobar-se un animal mort o ferit i que sigui una espècie catalogada o protegida, o en cas de dubte, s'haurà d'avisar a l'112 o als agents de medi ambient del Govern Balear. En el cas que sigui un cadàver, no s'haurà de tocar, en cap cas, ni desplaçar-lo, deixant-lo intacte tal com s'ha trobat fins que venguin a inspeccionar-lo.

18. S'hauran d'instal·lar, com a mínim, dos abeuradors arran de terra per a la fauna.

19. S'hauran d'incorporar cultius de flors per afavorir els pol·linitzadors a zones no ocupades per les plaques fotovoltaïques, sobretot a la zona nord de la parcel·la.

20. D'acord amb el condicionant SOL-A03 de l'annex F del PDSEIB, s'ha de minimitzar la permeabilització del sòl per no comprometre el drenatge natural de l'aigua en el sòl per la qual cosa no s'aplicarà formigó per al farciment de les rases per on discorre l'estesa de cablejat soterrat.

21. L'estructura de suport dels panells fotovoltaïcs ha de permetre el pas de l'aigua d'escorrentia que es pugui generar d'acord amb l'article 16 del Reglament del Domini Públic Hidràulic, aprovat pel Reial Decret 849/1986, de d'11 d'abril en el qual es desenvolupen els títols preliminar I, IV, V, VI i VII de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'Aigües.

22. Respecte al tancament perimetral:

- a) Per tal de minimitzar la impermeabilització del sòl, el sistema d'ancoratge del tancament perimetral haurà de ser clavat al sòl sense emprar els blocs prefabricats de formigó de 0,5 x 0,5 m proposats a l'EIA.
- b) A les tres fileres de fil ferro sense punxes que coronen el tancament perimetral s'hauran de col·locar flexos tipus Sabird que permetin a l'avifauna detectar la presència d'aquests fils i evitar la seva col·lisió amb ells.
- c) S'hauran de deixar lliures de malla els primers 20 cm de tancament perimetral des del sòl per tal de facilitar el pas de la fauna de petit port. La distància entre aquestes entrades serà cada 50 m.

23. S'hauran d'especificar les actuacions i mesures ambientals que es duren a terme a la restauració ambiental posterior a la fase de desmantellament atès que a l'EIA es remet al projecte, en el qual no hi ha informació al respecte. S'haurà de trametre el corresponent informe a la CMAIB abans de l'autorització substantiva per a la seva revisió i incorporació a l'expedient.

24. Les obres i el desmantellament de la instal·lació fotovoltaïca hauran de respectar i evitar qualsevol afectació sobre les quatre masses d'ullastrar presents a la parcel·la tal com indiquen els plànols presentats del projecte.

25. Durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaïca, s'haurà de mantenir un ús agrari en la zona de l'ocupació del parc fotovoltaïc atès que fins ara la parcel·la havia tingut activitat agrícola i que s'ubica a una Àrea d'Interès Agrícola (AIA). S'haurà de presentar la documentació acreditativa de l'existència d'un contracte, com a mínim, d'un agricultor/ramader professional que desenvolupi l'activitat agrícola. Així mateix, s'haurà de fer un seguiment dels cultius mitjançant informes agrònomic anuals realitzats per un enginyer o enginyer tècnic agronòmic.

26. S'haurà d'incorporar ramat ovi a l'activitat agrícola, el qual servirà per controlar la vegetació de la instal·lació fotovoltaïca atès que l'ús d'herbicides està prohibit. En aquest cas, s'haurà de tenir en compte l'annex Fems del ramat de la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears atès que la parcel·la es troba a una zona de vulnerabilitat moderada a la contaminació d'aqüífers i de nitrats.

27. Pel que fa al camí d'accés i camins interiors de la instal·lació fotovoltaica:

- a) L'obertura d'un nou camí des de la carretera principal Me-1 fins la parcel·la 148 travessant parcel·les agràries, amb categoria d'AIA d'acord el PTIME, com camí d'accés a la instal·lació fotovoltaica no està permesa al PTIME atès que no està vinculada a millorar l'explotació agrària. Per tant, s'haurà d'utilitzar un camí alternatiu d'accés al parc fotovoltaic, preferentment el camí que s'ha utilitzat fins ara.
- b) S'hauran de respectar les parets seques existents durant el recorregut dels camins, tant d'accés com interiors. Aquest recorregut haurà de discórrer travessant els portals oberts que hi ha en elles. En el cas que s'hagi d'ampliar l'obertura d'aquests portals per a l'entrada de maquinària, una vegada finalitzades les obres, les parets seques s'hauran de restaurar al seu estat original amb les mateixes característiques litològiques de les parets seques existents en l'entorn.

28. Respecte al Pla de Vigilància Ambiental (PVA):

- a) Tot i que es presenten indicadors dels controls en el PVA, cal que s'incorporin llistats numèrics per tal de realitzar un seguiment objectiu de les mesures i controlar en quin moment podrien deixar de ser efectives.
- b) S'hauran d'incloure les actuacions que es duren a terme en el cas que les mesures proposades no obtinguin el resultat desitjat.
- c) S'han d'incloure les següents mesures preventives i correctores proposades en l'EIA que no s'han inclòs dins el PVA per al seu seguiment:

- Durant la fase d'obres: control de la tala i el desbrossament indiscriminats de la vegetació de la parcel·la; seguiment de l'efectivitat de les prospeccions de fauna abans d'obrir les rases, nombre d'exemplars d'animals desplaçats i ubicació d'alliberament dins la parcel·la; control de la gestió de les aigües sanitàries; control de les emissions sonores i el control arqueològic que pugui indicar el Servei de Patrimoni Històric del Consell Insular de Menorca.
- Durant la fase d'explotació: control del manteniment de la barrera vegetal i consum de l'aigua de reg de la barrera vegetal.
- Durant la fase de desmantellament: seguiment de l'efectivitat de les prospeccions de fauna abans de tancar les rases per restaurar la superfície del terreny, nombre d'exemplars d'animals desplaçats i ubicació d'alliberament dins la parcel·la; control de la gestió de les aigües sanitàries; control de les emissions sonores i seguiment més prolongat de la restauració dels terrenys una vegada desmantellat el parc fotovoltaic.

d) S'ha d'incorporar el Pla de Gestió de Residus Integral abans esmentat per tal de monitoritzar el seu seguiment durant totes les fases del projecte.

e) També s'hauran d'incloure en el PVA els controls, seguiments i registres següents:

- Registres i seguiment periòdic del control i del manteniment preventiu/correctiu dels equips amb l'hexafluorur de sofre.
- Registres i seguiment del control anual dels camps electromagnètics durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica respecte al nucli de població més propera.
- Registres de la gestió dels residus generats, amb indicació estimada de volum i tipus de residus.
- Registres de control de les emissions sonores durant les fases d'obres i de desmantellament.
- Documents acreditatius de lliurament dels residus perillosos als gestors autoritzats.
- Informes agrònomic anuals del seguiment dels cultius sembrats en el parc fotovoltaic, en els quals han de quedar reflectits també el consum anual d'aigua utilitzat i l'origen de l'aigua utilitzada. En aquest cas, aquests informes s'hauran de redactar per un enginyer o enginyer tècnic agrònoms.
- Documentació que acrediti el contracte amb l'agricultor professional, així com la continuïtat anual de l'activitat agrícola durant la vida útil del parc fotovoltaic.

f) Respecte a la periodicitat dels seguiments i dels informes que han d'incorporar-se al PVA:

- Durant la fase d'explotació: el seguiment mensual de les fitxes de mortalitat d'avifauna s'haurà de realitzar durant tota la vida útil del parc fotovoltaic. Així mateix, també s'haurà de realitzar una auditoria ambiental anual que inclogui tots els seguiments realitzats i s'haurà de realitzar per un auditor ambiental durant tota la vida útil del parc fotovoltaic (no només els 3 primers anys de la implantació de la instal·lació fotovoltaica).
- Després de la fase de desmantellament: s'hauran d'elaborar informes anuals de seguiment ambiental de la restauració ambiental prevista després del desmantellament de la planta fotovoltaica, com a mínim, durant els 3 anys posteriors al desmantellament del parc fotovoltaic.

g) S'ha de trametre a la CMAIB el PVA una vegada esmenat amb les indicacions anteriors abans de l'autorització substantiva per a la seva revisió i incorporació a l'expedient.

29. El promotor haurà de contractar un auditor ambiental atès que el pressupost del projecte és superior a un milió d'euros, d'acord amb l'article 33.1 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. L'auditor ambiental haurà de tenir la titulació acadèmica adequada per realitzar l'actuació de control i compliment de les mesures preventives i correctores, el PVA i els condicionants establerts a la DIA durant totes les fases del projecte.

D'altra banda, es recomana:

- L'estudi de la possibilitat de dotar el parc fotovoltaic d'emmagatzematge energètic.
- Seguir amb els cultius originaris de la parcel·la per dur a terme la integració agrícola.

Així mateix, es recorda que:

- Tan l'òrgan substantiu com l'òrgan ambiental podran, en qualsevol moment, verificar l'estat de la barrera vegetal i, en el cas de que no estigués ben executada, l'òrgan substantiu obligarà al promotor a instal·lar-la i/o mantenir-la amb les conseqüències establertes en la llei per incompliment dels condicionants establerts a la Declaració d'Impacte Ambiental.

- L'òrgan administratiu competent en matèria de gestió forestal determinarà la idoneïtat, impacte i la manera de dur a terme les tasques sobre la vegetació existent, i les autoritzarà, la qual cosa no eximeix de planificar les actuacions en el projecte.

- S'haurà d'obtenir una autorització administrativa prèvia de la Direcció General de Recursos Hídrics atès que l'activitat es desenvolupa en zona inundable o potencialment inundable. El promotor haurà d'aportar una declaració responsable d'acord amb la «Declaració responsable» del Reglament del Domini Públic Hidràulic (<https://www.caib.es/sites/aigua/ca/drri>) per poder obtenir l'autorització esmenada.

- El pressupost del projecte ha d'incloure les partides corresponents a l'aplicació de les mesures ambientals proposades a l'EIA.

- Si es vol seguir explotant el parc després de la seva vida útil de 25 anys, s'haurà de sotmetre a un nou procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental.

- Per a l'ús d'aigües regenerades, s'haurà de complir amb el Reial decret 1620/2007, de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la reutilització de les aigües depurades.

- S'haurà de complir amb el Reial decret 1628/2011, de 14 de novembre, pel qual es regula la llista i catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, en les restauracions vegetals, tan naturals com agrícoles, que es realitzin.

- Respecte a l'ús de fertilitzants, s'ha complir amb el Reial decret 506/2013, de 28 de juny, sobre fertilitzants.

- S'ha de complir amb el que disposa el Reial Decret 105/2008, d'1 de febrer, pel qual es regula la producció i gestió dels residus de construcció i demolició.

- S'ha de complir amb l'establert en el Reial Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE), en el cas dels residus dels panells fotovoltaics, transformadors i altres aparells elèctrics que constitueixen el parc fotovoltaic.

- Respecte a les emissions electromagnètiques, s'haurà de complir amb l'establert al Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que estableix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària sobre les emissions radioelèctriques i al Reial decret 337/2014, de 9 de maig, pel qual s'aproven el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió i les seves instruccions tècniques complementàries ITC-RAT 01 a 23 o a la normativa que els substitueixi.

Palma, 8 d'abril de 2022

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias